Ο "ΝΟΥΜΑΣ,,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα Δρ. 5.— Γιὰ τὶς Ἐπαρχίες δρ. 7
Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 10.

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνες (2 δρ. τὴν τριμηνία) συντρομές.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἂ δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομή του.

10 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιόσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια, Εθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου (Ἀκαδημία), Βουλή, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδεροδρόμου Ὁμόνοια), στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἑστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλή).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πρακτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ὁ ἀκαταλόγιστος — Ἐπιστημονικὴ ἰκμὰς κ' ἐπιστημονικὸς χαραχτήρας — Τὸ «ἀκίνδυνον πυρεῖον» — Ἡ γιορτὴ τῆς σημαίας.

Η ΨΕΥΤΙΑ καὶ ἡ Συκοφαντία, φαίνεται, εἶναι ἀρρώστεια ἀγιάτρευτη. Καὶ τὸ ἀπόδειξε αὐτό, προχτὲς ἀκόμα, ὁ καθηγητὴς κτλ. κ. Γ. Μιστριώτης. Γιατὶ ἀντὶ νὰ λουφάξει, ὕστερ' ἀπὸ τὴ βαριὰ κ' ἐπιστημονικὴ καὶ τίμια δήλωση τοῦ κ. Κρουμπάχερ, ἢ τουλάχιστο νὰ βγεῖ καὶ νἀπαντήσει ὰν ἐπιστήμονας σ' αὐτὴ (ἂν εἶχε, ἐννοεῖται, τίποτα νἀπαντήσει!), παρουσιάστηκε μὲ ἀδιαντροπιὰ ἀταίριαστη καὶ στὴν ἡλικία του καὶ στὴ δημόσια θέση ποὺ κατέχει (βλέπετε, γιὰ **ἐπιστημονικὴ** *θέση δὲ μιλάμε) στοὺς «Καιροὺς τῆς Τετράδης καὶ ξακολούθησε τὶς ψευτιὲς καὶ τὶς συκοφαντίες του.*

"Οχι μόνο, εἶπε, ὁ κ. Κρουμπάχερ βρίζει καὶ πολεμάει τὴν Ἑλλάδα, μὰ καὶ ὁ μαθητής του κ. Κάρολος Ντίντριχ ἔπαιρνε ἀπὸ τὴ Βουλγαρικὴ Κυβέρνηση 20 περίπου χιλιάδες φράγκα κι ἀπὸ τὴ Ρουμανικὴ Κυβέρνηση ἄλλες 10 χιλ. γιὰ νὰ βρίζει τὴν Ἑλλάδα!

Μόνο τὸ «ἀκαταλόγιστο» σώζει καὶ τούτη τὴ φορὰ τὸν κ. Μιστριώτη, ὅπως τὸν ἔσωσε καὶ τὴν ἄλλη φορά, στὰ «Ὀρεστειακά», ποὺ ἡ Εἰσαγγελικὴ ἀρχὴ τοῦ τὸ κόλλησε στὴ ράχη γιὰ νὰν τονὲ σώσει ἀπὸ τὴ ποινικὴ καταδίωξη. Καὶ αὐτὸ τὸ «ἀκαταλόγιστ.» ὁ κ. Μιστριώτης μὲ περίσσια ἀδιαντροπιά, τὸ διατυπώνει στοὺς «Καιροὺς ἔτσι: «Καὶ ἄλλοτε οἱ ἐνταῦθα χυδαῖσταὶ κατεδίωξάν με δικαστικῶς ἀλλὰ ἐξῆλθον τοῦ δικαστηρίου κατησχυμένοι» ! ! !

Ὁ κ. Κρουμπάχερ, ὡς ΑΛΗΘΙΝΟΣ ΦΙΛΟΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ ΜΑΣ ποὺ εἶναι (ἀληθινώτερος πάντα ἀπὸ τοὺς διαφόρους Μιστριώτηδές της ποὺ τὴν καταρεζιλεύουνε μὲ τὶς ψευτιὲς καὶ μὲ τὶς συκοφαντίες τους) ἂς μᾶς συχωρέσει καὶ τούτη τὴ φορά. Δὲ φταῖμε μεῖς ἂν ὁ κ. Μιστριώτης ἔτυχε νὰ γεννηθεῖ στὴν Ἑλλάδα, οὔτε πάλι φταῖμε μεῖς ἂν ὁ κ Μιστριώτης ἔχει τὴ λόξα νὰ βαφτίζει προδότες ὅσους, δικούς μας καὶ ξένους, δὲ θαμάζουνε τὴ σοφία του, Καθὼς πολὺ ὀρθὰ παρατήρησε ἡ «Ἑστία» σ' ἕνα δυνατὸ καὶ τίμιο ἄρθρο της τῆς Τρίτης: «Οὔτε ὁ κ. Μιστριώτης, οὔτε ἄλλος κανεὶς ὕβρισεν ὡς πληρεξούσιος τοῦ Ἑλλ. Ἔθνους. Τὸ Ἑλλ. Ἔθνος ἀπέδειξε πάντοτε ὅτι γνωρίζει νὰ ἐκτιμᾷ τοὺς φίλους αὐτοῦ καὶ νὰ τοὺς εὐγνωμονῇ. Εἰς τὸ γλωσσικὸν ὅλλως τε ζήτημα ὑβρίσθησαν καὶ Ἕλληνες ὡς προδόται, καὶ βεβαίως εὐκολώτερον θὰ ἐθεωρεῖτο ὡς μισέλλην οἱοσδήποτε ξένος ὑπὸ τῶν προσφευγόντων εἰς αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὰ ἐπιχειρήματα!»

★

«ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ἰκμὰς» ὑπάρχει στὸν τόπο μας. καὶ ὁμολογεῖ καὶ στὴν «Ἀμυνά» του ὁ κ. Κρουμπάχερ· μόνο «ἐπιστημονικὸς χαραχτήρας» φαίνεται πὼς δὲν ἔχει μορφωθεῖ ἀκόμα ἐδῶ, γιατὶ ἂν εἶχε μορφωθεῖ τέτοιος χαραχτήρας, ἔπρεπε ὅλοι οἱ ἀληθινοὶ ἐπιστήμονες (καὶ στὴν ψυχή, ἐννοεῖται, ἐπιστήμονες κι ὄχι μόνο στὸ μυαλό) νἀφίσουν τὸν κ. Μιστριώτη νὰ γαυγίζει καὶ νὰ σηκωθοῦν αὐτοὶ καὶ νὰ ζητήσουνε συχώρεση ἀπὸ τὸν κ. Κρουμπάχερ γιὰ τὶς βρισιές, τὶς ψευτιὲς καὶ τὶς συκοφαντίες τοῦ ἀκαταλόγιστου συναδέρφου τους. Τέτοιο ὅμως πρᾶμα δὲν ὑπάρχει καμιὰ ἐλπίδα νὰ γίνει, ἀφοῦ μᾶς λείπει, εἴπαμε, ὁ ἐπιστημονικὸς χαραχτήρας.

★

ΟΣΟ δὲν ἀναιρεῖ ὁ κ. Μιστριώτης (μὲ πράματα ὅμως τούτη τὴ φορὰ κι ὄχι μὲ κούφια λόγια) ὅσα τοῦ καταγγέλνει ὁ κ. Κρουμπάχερ, δὲν μπορεῖ πιὰ δῶ κι ὀμπρὸς νὰ λογαριαστεῖ γιὰ σοβαρὸς ἄθρωπος καὶ θἄχει τὸ λεύτερο νὰ λέει καὶ νὰ βρίζει ὁ,τι θέλει κι ὅσο θέλει Κανεὶς σοβαρὸς ἄθρωπος δὲ θὰν τονὲ λογαριάζει. Γιατὶ ὁ κ. Μιστριώτης ἔπαθε ὅ τι παθαίνουν καὶ κεῖνοι ποὺ ἀρνιοῦνται τὴν πρώτη μονομαχία, καὶ χάνουν ἔτσι τὸ δικαίωμα γιὰ δεύτερη καὶ γιὰ τρίτη.

Ὅποιος βρίζεται δῶ κι ὀμπρὸς ἀπὸ τὸν κ. Μιστριώτη, θἄχει κάθε δικαίωμα νὰν τοῦ λέει:

— Σύρε πρῶτα νὰ ξεκαθαρίσεις τοὺς λογαριασμούς σου μὲ τὸν κ. Κρουμπάχερ κ' ὕστερα ἔλα νὰ κουβεντιάσουμε καὶ μαζί.

Γιατὶ ὅσο δὲν ξεκαθαρίζει αὐτοὺς τοὺς λογαριασμοὺς ὁ κ. Μιστριώτης, μένει καὶ θὰ μένει ψεύτης καὶ συκοφάντης. Καὶ οἱ τέτοιοι εἶναι ἀσύδοτοι· εἶναι δηλ. ἕνα εἶδος «ἀκίνδυνα πυρεῖα».

★

ΝΑ γίνει κι' ἡ γιορτὴ τῆς σημαίας, ἀφοῦ τὸ θέλει ἔτσι ὁ κ. Στάης – καὶ νὰ γίνει καὶ στὸ Πολύγωνο, ἀφοῦ ἔτσι τὸ πράμα θἄναι κάπως πιὸ θεατρικὸ καὶ σηκώνει περισσότερη ρεκλάμα. Βλέπετε, δὲν ξοῦ χαλνοῦμε τὸ χατίρι τοῦ κ. Στάη, ἀφοῦ θαρρεῖ πὼς μιὰ γιορτὴ τῆς σημαίας εἶναι ἀρκετὴ νὰ παιδαγωγήσει τὰ μαθητούδια «ἐπὶ τὸ ἐθνικώτερον» καὶ νὰ μεταμορφώσει ἔτσι ταχυδαχτυλουργικά, νὰ ποῦμε, τὰ δημοτικὰ σχολειὰ σὲ πατριωτικοφάμπρικες.

Θὰν τοῦ κάνουμε ὅμως καὶ μιὰ παρατήρηση. ποὺ γεννήθηκε μέσα μας ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ διαβάσαμε τὸν ἀνούσιο καὶ κολοκυθένιο λόγο ποὺ θἄναι ὑποχρεωμένοι «νὰ ἀναγινώσκωσιν» κάθε χρόνο οἱ δασκάλοι, παραδίνοντας τὴ σημαία στὰ παιδιά. Εἶταν ἀνάγκη ὁ λόγος αὐτὸς νἄναι στερεότυπος γιὰ ὅλα τὰ χρόνια καὶ γιὰ ὅλα τὰ σχολειὰ καὶ γραμένος σὲ μιὰ τόσο λογιωτατίστικη γλώσσα, μὲ ὑποταχτικὲς καὶ μὲ ἀναδιπλασιασμούς:

Δὲ θὰ εἶταν καλύτερο νἀφίνουνε λεύτερο κάθε δάσκαλο νὰ πεῖ κείνη τὴν ὥρα στὰ παιδιὰ δυὸ λόγια μεστὰ καὶ ζωντανά, ὅπως θὰν τοῦ τὸ γεννήσει ἡ μεγάλη κείνη στιγμή;

Ξέρουμε πολὺ καλὰ καὶ τὸ γράφουμε μὲ ἐθνικὴ περηφάνεια, πὼς σήμερα στὰ δημοτικὰ σχολειὰ ὑπάρχουν πολλοὶ φωτισμένοι καὶ προοδευτικοὶ δασκάλοι ποὺ μποροῦνε νὰ μιλήσουνε στὰ παιδιὰ πολὺ καλύτερα ἀπὸ κάθε Τμηματάρχη τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας κι ἀπὸ κάθε ἀκόμα ρουτινιέρη Ὑπουργό, ποὺ μοναχὴ φροντίδα κι ὄνειρο ἔχει νὰ τονὲ γράψουν οἱ ἐφημερίδες «ρηξικέλευθον καὶ ρέκτην».

ΑΜΥΝΑ *)

Μόνον βαθυτάτη ἀποστροφὴ πρὸς οἱανδήποτε προσωπικὴν λογομαχίαν, ἥτις οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχει πρὸς τὴν ἐπιστήμην καὶ ἑπομένως οὐδ' εἶναι ἀξία τῆς ὡρκίας ὀνομασίας πολεμική, μὲ ἀπέτρεπε πάντοτε ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκθέσω μερικὰ γεγονότα ὡς πραγ-

*) *Σημ. τοῦ «Νουμᾶ».* Τὸ ἄρθρο αὐτὸ ὁ σοφὸς καθηγητὴς τὸ συντρόφεψε μὲ τὸ ἀκόλουθο γράμμα του:

«*Φίλε Κύριε,*

Θὰ σᾶς εἶμαι λίαν εὐγνώμων, ἂν καταχωρίσετε εἰς τὸ ἐξαίρετον φύλλον σας τὴν δήλωσιν, τὴν ὁποίαν ἐδημοσίευσα εἰς τὸ μόλις ἐκδοθὲν τεῦχος τοῦ «Βυζαντινοῦ Περιοδικοῦ» (Byzantinischen Zeitschrift) τόμος 17 (1908) σελ. 678 ἐ. Πρὸς οἰκονομίαν χρόνου καὶ κόπου σᾶς ἐπισυνάπτω τὴν Ἑλληνικὴν μετάφρασιν.

Μετὰ τὴν ἀνάλυσιν αὐτήν, ἡ ὁποία, πιστοποιοῦσα ἁπλῶς γεγονότα, εἶναι ἔργον ἀμύνης — ἡ μομφὴ τῆς ἐξαγορᾶς εἶναι ἡ μεγαλειτέρα προσβολή, ποὺ ἠμπορεῖ νὰ προσγίνῃ εἰς ἐπιστήμονα καὶ διδάσκαλον! — ἐλπίζω ὅτι ὁ κ. Μιστριώτης θἀνακαλέσῃ δημοσίᾳ, ὅσα ἐξέφερε ἐναντίον μου.

Θὰ μοῦ ἦτο ἄλλως ὀδυνηρὸν ἂν ἐξηναγκαζόμην, νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν βοήθειαν τῶν δικαστηρίων· διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ὑπόθεσις θὰ μετετρέπετο εἰς σκάνδαλον, ἐκθέτον ὄχι μόνον τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον ἀλλὰ καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον θὰ ἐπεθύμουν νἀποφύγω.

Μόναχον 13.10.08.

Μετ' ἐξαιρέτου ὑπολήψεως
Κ. ΚΡΟΥΜΒΑΧΕΡ

— Μπᾶ! καλὲ δὲν τὴν ξέρεις τὴν μπομπότα; νά! εἶναι ψωμὶ ἀπὸ καλαμποκίσιο ἀλεύρι. Τὸ τρῶνε κ' ἔτσι, μὰ καλήτερο εἶναι νὰν τὸ φᾷς ζεστό, ἀπ' τὸ φοῦρνο, ζεματισμένο μὲ λαδ' κι μέλι! Τεφαρίκι πρᾶμα σ' λέω! Τρῶς καὶ γλύφς τὰ δάχτυλά σ'!

— Ἐγώ, εἶπ' ὁ γιατρός, ἔφαγα μιὰ φορὰ μπομπότα μὲ ψηλὸ καπέλλο! Μιὰ κυρὰ πελάτισσά μου μὲ φίλεψε μπομπότα ζυμωμένη 'μ' αὐγὰ καὶ βούτυρο καὶ περεχυμένη μὲ σιρόπι. Θαρρῶ πὼς ἡ μπομπότα τῆς Μαριῶς θἄναι πιὸ καλὴ κι ἂς εἶναι καὶ μὲ σιγκοῦνες!

Ξέρεις, ἀφεντικό, πὼς πέρασ' ἡ ὥρα; Τὸ φεγγάρι πάει νὰ βγῇ, ἐννιὰ θὰ κοντεύουνε....

— Εἶναι, φιλαράκο μου, ἐννιὰ καὶ μισή....

— Τόσο τὸ χειρότερο! Θέμε δυὸ ὧρες νὰ γυρίσουμε κ' ἔχω ζέψει τἄλογα πὸ τὶς τρεῖς....

— Ἔ πᾶμε, μωρέ, πᾶμε! Καὶ συ βρέθηκες, γκρινιάρης, διάολε!

Τὸ φεγγαράκι ξεπρόβαλ' ἀπ' τὸ βουνὸ κ' οἱ γέροι βοηθηθήκανε στὸ δρόμο τους. Σὲ λίγο πῆρ' ἡ ἄμαξα γλήγορα τὸν κατήφορο κι ὁ γιατρὸς ἔγυρε στὰ στήθια του τὸ βαρετὸ κεφάλι ροχαλίζοντας. Περάσανε τὸν κακὸ δρόμο, τἀμπέλια, τὴ *Νέα Κόρινθο*, χωρὶς πουθενὰ νὰ σταθοῦνε, καὶ κατὰ τὶς δέκα καὶ μισὴ ξαναπερνούσανε τὸ κανάλι, μοναχοὶ τους αὐτὴ τὴ φορὰ στὴ σκεδία. Μαγευτικὰ φαντάξανε τὰ ἠλεχτρικὰ τοῦ καναλιοῦ φανάρια, στὴν ἀρχὴ ἀραιὰ κ' ὕστερα σιμότερα, σιμότερα, ὡς ποὺ σμίγανε σ' ἕνα μακρύ, φωτερό, κομπολόϊ, πέρα πέρα στολίζοντας τὸ κανάλι κι ἀπ' τὰ δυὸ τὰ πλάγια του· καὶ χαμηλὰ χαμηλά, στ' ἀτάραχο ποτάμι, ποὺ μέσ' ἀπ' τὰ βουνὰ διάβαινε κι ὅσο πήγαινε στένευε, ἄλλο φωτερὸ κομπολόϊ κρεμιόταν κ' ἔπαιζε, σμίγοντας στὶς ἄκρες μὲ τὸ πάνου. Τὰ κομμένα βουνά, ἴσκιοι θεάρατοι, ἀγριεμένοι, σηκωνόντανε θαρρετὰ πανύψηλα, νὰ φτάσουνε, θαρρεῖς, τὸ λόγιωμο φεγγάρι, ποὺ κοντοστάθηκε παιχνιδιάρικο πάνω τους, καταμεσῆς στὸ κανάλι, νἀντιφεγγίσῃ στὸ νερὸ τὴν ἀσημένια θωριά του. Περνούσανε βουβοὶ τὸ κανάλι κ' ἕνα πικρὸ χαμόγελο ξάνοιγε στὰ χείλια τοῦ Γιάννη· ἡ διάφανη ματιά του μιὰ ρουφοῦσε ἀχόρταγα τοῦ καναλιοῦ τὴ λαμπράδα καὶ μιὰ βυθιζότανε πέρα στὴ σκοτεινιά, ποὺ ξέθωρα ζουγραφιζότανε ἡ στράτα· λογιῶ λογιῶ παράξενες σκέψες τριγυρνούσανε στὸ μυαλό του καὶ μιὰ φωνούλα μυστικιὰ μουρμούριζε στ' αὐτιά του — Κακόμοιρο παιδί, ποὺ βράζει τὸ αἷμα μέσα σου κι ὅλα λαμπερὰ τὰ βλέπεις! Στὸν ἴσκιο τῆς ζωῆς χαράζεις φωτεινὸ αὐλάκι, τὸ βλέπεις πεντάμορφο δίπλα σου, καμαρώνεις τὴ λαμπράδα του, νοιώθεις μέσα στὴν ψυχὴ τὴ δροσιά του· φωτοβολάει πάνω σου τὸ φεγγάρι, ἐλπίδα πρόσχαρη. Ποιός φοβᾶται τοὺς ἴσκιους; Γλίστρα, παλλικάρι, στὸ αὐλάκι σου ξέγνοιαστα!....Κακόμοιρο παιδί! Ἕνα πάτημα πιὸ πέρα καὶ πέφτεις σ' ἀνήφορο, γεμάτο λάκκους καὶ χαντάκια, σκόνη φοβερὴ θὰ σὲ πνίξῃ καὶ πέτρες κι ἀγκάθια θὰ πληγώσουν τὰ πόδια σου. Σὰ φτάσῃς πέρα βαρετὸς κι ἀποσταμένος, μὴ γυρίσῃς τὰ μάτια σου στὸν οὐρανό, τὸ φεγγάρι τ' ἀχνὸ θὰ ἰδῇς νὰ βασιλεύῃ! Στὴν κρύα σκοτεινιὰ ποὺ θἀπλωθῇ μπροστά σου, γύρε, φτωχὲ διαβάτη, κοιμήσου!

Ε'.

Τἀπομεσήμερο τῆς ἄλλης ἡμέρας ὁ Θόδωρος ἀντάμωσε τὸ γιατρὸ στὴν πηγὴ τοῦ νεροῦ καὶ σιγὰ σιγά, κουβεντιάζοντας, κατάφερε νὰ τὸν πάῃ στὸν Κάβο. Εἴτανε δροσούλα, ἔγερνε ὁ ἥλιος νὰ βασιλέψῃ καὶ φυσοῦσ' ἔν' ἀγεράκι βουνίσιο. Κούρδισε τὸ παιδὶ μὲ τρόπο τὴ λίμα τοῦ γιατροῦ, πάνω σ' ἀγαπημένα του ζητήματα, σὲ καυχησιὲς παλλικαριᾶς, σὲ